

КЗ «Новгород – Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР

Випускова циклова комісія професійної та практичної підготовки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

О.В.Новик

“05” вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи охорони праці та охорона праці в галузі

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність 223 Медсестринство

ОПП Сестринська справа

Програма введена в дію

Наказ №105 від 30 серпня 2024 року

2024 рік

Робоча програма: **Основи охорони праці та охорона праці в галузі**

для студентів за спеціальністю 223 Медсестринство ОПП Сестринська
справа , 2022 рік, 13 сторінок.

Розробник: викладач КЗ «Новгород – Сіверський фаховий медичний
коледж» ЧОР, спеціаліст вищої категорії Тарапон Ніна Василівна

Протокол № 1 від 5 вересня 2024 року

Голова випускової циклової комісії професійної та практичної підготовки
223 Медсестринство Л.М.Косачова Л.М.Косачова

Перезатверджено _____ Протокол №1 від « _____ » 2025 року

Перезатверджено _____ Протокол №1 від « _____ » 2026 року

Перезатверджено _____ Протокол №1 від « _____ » 2027 року

Перезатверджено _____ Протокол №1 від « _____ » 2028 року

1. Опис навчальної дисципліни.

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Загальна кількість кредитів/годин -2/60	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	<u>Нормативна</u> (за вибором)
	Спеціальність : <u>223 Медсестринство</u> <u>ОПП:</u> <u>Сестринська справа</u>	Рік підготовки:
		3-й(4-й)
		Семестр
		4-й(6-й)
		Лекції
	Освітньо-професійна ступінь Фаховий молодший бакалавр	4 год.
		Практичні
		26 год.
		Самостійна робота
		30 год.
		Вид контролю: іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

2.1. Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

2.2. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

2.2.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

– інтегральна:

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов.

– загальні:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

- спеціальні :

СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

2.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання.

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

3. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Найменування теми	За га ль ни й об ся г	Ле кц ії	Практичі заняття	Са мо сті йн а роб ота
1	2	3	4	5	6
3.1.	Правові та організаційні основи охорони праці. Законодавство України про охорону праці.	34	2	16	16
3.2.	Основи виробничої безпеки.	26	2	10	14
	Разом	60	4	26	30

4. Тема лекційних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правові та організаційні основи охорони праці. Законодавство України про охорону праці.	2
3	Основи виробничої безпеки.	2
	Усього	4

Зміст лекційних занять.

Тема1. Правові та організаційні основи охорони праці. Законодавство України про охорону праці.

Конституційні заходи охорони праці в Україні. Закон України «Про охорону праці». Нормативно-правові акти з охорони праці. Стандарти в галузі охорони праці. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

Тема3. Основи виробничої безпеки.

Загальні вимоги безпеки. Електробезпека. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

5.Тема практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в організації.	2
2.	Паспортизація санітарно-технічного стану умов охорони праці.	2
3.	Визначення повітрообміну при загальній вентиляції.	2
4.	Заходи з оптимізації параметрів мікроклімату.	2
5.	Розрахунок природного освітлення робочих місць.	2
6.	Розрахунок штучного освітлення робочих місць.	2
7.	Методи і заходи захисту від шуму.	2
8.	Розрахунок шумопоглинального екрану.	2
9.	Евакуація людей з приміщення.	2
10.	Первинні засоби пожежогасіння.	2
11.	Оцінка вибухової та вибухопожежної небезпеки.	2
12.	Розрахунок захисного заземлення.	2
13.	Розрахунок економічної ефективності заходів.	2
	Усього	26

Зміст теми.

Тема1. Проведення навчання і перевірка знань з питань охорони праці в організації.

Порядок проведення, види інструктажів з охорони праці. Навчання та форми перевірки знань з охорони праці.

Тема2. Паспортизація санітарно-технічного стану умов і охорони праці.

Перевірка відповідності умов праці на робочих місцях існуючим санітарно-гігієнічним вимогам та вимогам безпеки охорони праці, інструментальні вимірювання параметрів шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища.

Тема3. Визначення повітрообміну при загальній вентиляції.

Повітря робочої зони, його склад, забруднення. Гранично-допустимі концентрації шкідливих речовин. Види вентиляції, організація повітрообміну в приміщеннях.

Тема4. Заходи з оптимізації параметрів мікроклімату. Мікроклімат робочої зони.

Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Вплив параметрів мікроклімату робочої зони на фізіологічний стан працівників.

Тема5. Розрахунок природного освітлення робочих місць.

Основні світлотехнічні визначення. Штучне освітлення, його джерела. Загальний підхід до проектування систем освітлення.

Тема6. Розрахунок штучного освітлення робочих місць.

Основні світлотехнічні визначення. Штучне освітлення, його джерела. Загальний підхід до проектування систем освітлення.

Тема7. Метод та заходи захисту від шуму.

Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота, коливальна швидкість. Класифікація шумів. Контроль параметрів шуму. Основні методи захисту.

Тема8. Розрахунок шумопоглинального екрану.

Звукова потужність джерела звуку. Походження, характер, спектр та часові характеристики шумів. Засоби колективного та індивідуального захисту від шуму.

Тема9. Евакуація людей з приміщень і будівель.

Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Оцінка часу евакуації персоналу з виробничих приміщень в разі пожежі.

Тема10. Первинні засоби пожежогасіння.

Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Вибір типів та визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння.

Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела. Заходи і засоби з охорони праці, витрати а здійснення і придбання яких сприяють запобіганню нещасних випадків на виробництві.

Тема11Показники вибохопожежнебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Визначення категорій приміщень і зон за вибухопожежнебезпечністю.

Тема12. Розрахунок захисного заземлення.

Дія електричного струму на організм людини. Чинники, що впливають на ураження електричним струмом. Безпечна експлуатація електроустановок та електрообладнання. Електрозахисні засоби і заходи. Вибір і розрахунок заземлюваних пристроїв.

Тема 13. Розрахунок економічної ефективності заходів для запобігання нещасних випадків на виробництві.

Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела. Заходи і засоби з охорони праці, витрати а здійснення і придбання яких сприяють запобігання нещасних випадків на виробництві.

6.Самостійна робота.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в організації.	2
2.	Паспортизація санітарно-технічного стану умові охорони праці.	2
3.	Визначення повітрообміну при загальній вентиляції.	2
4.	Заходи з оптимізації параметрів мікроклімату.	2
5.	Розрахунок природного освітлення робочих місць.	2
6.	Розрахунок штучного освітлення робочих місць.	2
7.	Методи і заходи захисту від шуму.	2
8.	Розрахунок шумопоглинального екрану.	2
9.	Евакуація людей з приміщення.	4
10.	Первинні засоби пожежогасіння.	4
11.	Оцінки вибухової та вибухопожежної небезпеки приміщень і будівель.	2
12.	Розрахунок захисного заземлення.	2
13.	Розрахунок економічної ефективності заходів.	2
	Усього	30

Питання для підсумкового контролю.

1. Скільки існує категорій вибухової та вибухопожежної небезпеки приміщень і будівель.
2. Вкажіть соціальні наслідки впливу несприятливих умов праці.
3. Працівники, зайняті на роботах з підвищеною пожежною небезпекою проходять перевірку відповідних нормативних актів з пожежної безпеки.
4. Які види медичних оглядів працівників певних категорій вам відомі.
5. Чи вважається нещасним випадком на виробництві випадок, що стався під час відрадження працівника.
6. Напишіть формулу розрахунку параметрів шумопоглинального екрану.
7. Якщо на виробництві стався нещасний випадок зі смертельним наслідком або груповий нещасний випадок, то розслідування його повинно відбутися протягом.
8. Вкажіть економічні наслідки впливу сприятливих умов праці.
9. Дайте визначення терміну «охорона праці», відповідно до Закону України «Про охорону праці».
10. За ступенем дії на організм людини шкідливі речовини поділяються на.
11. Повторний інструктаж проводиться з працівниками на роботах з підвищеною небезпекою один раз на.
12. Акт «Про розслідування і облік нещасних випадків на виробництві» складається за формою
13. Для промислового устаткування використовується напруга
14. Розмір одноразової допомоги визначається таким нормативним документом.
15. Висота шляхів евакуації не повинна бути менше.
16. Цільовий інструктаж проводиться з працівниками.
17. Адміністративна відповідальність регулюється таким законодавчим актом.
18. Умови праці –це.
19. Державне управління охороною праці в Україні здійснюють.
20. До раціонального освітлення робочого місця висуваються наступні вимоги.
21. Від випромінювання застосовують такі види захисту.
22. Для працюючих жінок при постійному перенесенні та пересуванні вантажів передбачається наступна норма.
23. До небезпечних і шкідливих виробничих факторів належать.
24. Напишіть формулу розрахунку коефіцієнта рівня охорони праці підприємства.
25. При оформленні на роботу з працівником проводять такий вид інструктажу з безпеки праці.

26. Для підлітків віком до 18 років законодавчо встановлено тривалість робочого тижня не повинна перевищувати.
27. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці здійснюють.
28. До методів аналізу виробничого травматизму належать.
29. До заходів запобігання виробничого травматизму відносять.
30. На робочому місці проводять такі види інструктажу.
31. За недотримання законодавства про охорону праці передбачається.
32. Відносини між роботодавцем та працівником з питань техніки безпеки праці регулює такий Закон України.
33. Ширина шляхів евакуації повинна бути не менше.
34. До складу комісії з розслідування нещасних випадків на виробництві входять
35. Термін дії вогнегасників становить
36. На людину впливають такі шкідливі фактори виробничого середовища.
37. Умови праці викладені в наступному документі.
38. При роботі з електроприладами використовують такі засоби захисту.
39. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства з охорони праці накладається.
40. Напишіть основне розрахункове рівняння освітленості робочої поверхні в середині приміщень (метод коефіцієнта природного освітлення).
41. Розслідування нещасного випадку, що стався на виробництві, має бути проведено упродовж.
42. Людиною сприймаються частоти коливання звуку в таких межах
43. Напишіть основне розрахункове рівняння методу світлового потоку.
44. Вищий державний нагляд за дотриманням законодавства про охорону праці здійснює.
45. Для гасіння пожеж на електроустановках застосовують вогнегасники.
46. Вступний інструктаж з охорони праці повинен проводити.
47. На підприємстві за правильне і своєчасне розслідування нещасних випадків відповідає.
48. Напишіть основне розрахункове рівняння методу відносної площі світлових прорізів.
49. Найнебезпечнішим для організму людини є такий виробничий шум.
50. Закон України «Про охорону праці» поширюється.
51. Зазначте, чи належать соціальний захист працівників та повне відшкодування збитків потерпілим до основних принципів державної політики в галузі охорони праці.

- 52. Закон України «Про охорону праці» було прийнято.
- 53. Санітарна норма рівня виробничого шуму становить.
- 54. При роботі з електроприладами використовують такі засоби захисту.
- 55. В структурі Закону України «Про охорону праці» налічується статті.
- 56. Умови праці – це.

7.Методи навчання.

Навчальні методи та техніки, які використовуються під час викладання курсу: практичні та індивідуальні заняття, самостійна робота студента, консультації.

Практичні заняття проводяться з використанням методичних рекомендацій, мультимедійних презентацій.

Самостійна позааудиторна робота студентів забезпечується методичними рекомендаціями.

У разі роботи в дистанційному режимі використовується віртуальне навчальне середовище вебсервісу GoogleClassroom.

Поточна комунікація з викладачем здійснюється в соціальних мережах Viber, Telegram (за вибором академічної групи).

8.Методи контролю.

Передбачені наступні **форми контролю** успішності здобувачів освіти:

I. Поточний контроль (засвоєння теми) здійснюється на кожному практичному занятті з метою перевірки рівня засвоєння вивченого матеріалу, відповідно до поставлених завдань з кожної теми.

Методи контролю:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмового контролю: письмовий тестовий контроль, підсумковий тестовий контроль, розв'язування клінічних ситуативних задач.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, виступ з доповіддю, виконання презентації за темою, самостійного опрацювання, виконання індивідуального дослідного завдання, відпрацювання та демонстрація практичних навичок.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студента на практичних заняттях.

– «відмінно» – студент володіє не менш ніж 98% знань з теми як під час опитування, так і тестового контролю. Добре орієнтується в предметній термінології. Чітко формулює відповіді на поставлені запитання. Практичні завдання виконуються в повному обсязі. При виконанні практичних навичок студент: без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі, використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки.

– «добре» – студент володіє знаннями в обсязі не менш ніж 80 – 97%, допускає несуттєві помилки, які виправляє, відповідаючи на запитання. Під час виконання тестових завдань відповідає на 80% питань. Практичні завдання виконані в повному обсязі, допускаються незначні помилки в підготовчому етапі. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат процедури та стан здоров'я.

– «задовільно» – студент володіє знаннями з теми в обсязі не менше 65 – 79% під час опитування чи тестування. Відповіді недостатньо точні, навідні запитання їх не корегують. Практичні завдання виконані не в повному обсязі, допускає помилки, які завдають шкоди психологічному здоров'ю пацієнта.

– «незадовільно» – студент засвоїв менш як 64% навчального матеріалу з теми заняття. Нездатний відповідати на навідні запитання, оперує неточними формулюваннями. Практичними навичками не володіє, або допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.

II. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення дисципліни, базується на результатах оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти, які повністю виконали навчальну програму дисципліни і проводиться у вигляді семестрового іспиту. Оцінювання студентів проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

2. Критерії оцінювання тестових завдань при проведенні підсумкового контролю.

<i>Оцінка</i>	<i>Критерій</i>
«відмінно»	вирішено 98% і більше
«добре»	вирішено 80% - 97%
«задовільно»	вирішено 65% - 79%
«незадовільно»	вирішено 64% і менше

9.Рекомендована література

1. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2004. – 408 с.
2. Основи охорони праці: Підручник. 2-ге видання / К.Н.Ткачук, М.О.Халімовський, В.В.Зацарний та ін. – К.: Основа, 2006 – 448 с.
3. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
4. Основи охорони праці: /В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г.Валенко та ін.; за ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.:Факт, 2005. – 480 с
5. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с.
6. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Л.: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.
7. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – С.: Університетська книга, 2009. – 540 с.

10.Інтернет-ресурси.

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Держгірпромнагляду.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».